

De morboꝝ

Streler iohannes omnem victure per eum
Post quam bebeli te monumenta colunt
Accipe quos latio morbos sermone togatos
Iam legit ad laudem turma latina tuam

Ad eundem iohannis casseli gisingensis
presbyteri Larmen

I liber ad streler doctoris iam citus edes
Dorsibus inuidie quo lanicere minus
Illicinuenies numerosa volumina, quorum
Crede mihi socius tutior esse potes
Nec tuis ille parens metuit te ferre repulsam
Quem doctor mira dexterritate colit
Cum te ergo excipiet tibi serinia multa patebunt
Atq; vbi facundo legerit ore prius
Continuo ad populum te mittet forte legendum
Sic fueris toto notus in orbervale

De Morborum Generibus et nominibus
veris et traditione grecorum et latinorum

Dysenteria $\lambda\upsilon\sigma\epsilon\pi\tau\epsilon\pi\iota\alpha$ latine dicitur tormen et est intestinorum
exulceratio $\alpha\lambda\upsilon\sigma$ quod malum fecat, et $\epsilon\pi\tau\epsilon\pi\omega\pi$ quod est in testinum: cui
to, rotti rür, Tormen vel tormines, m. g. vt ponit noni⁹ a torques
do dicit. Et vt Plini⁹ inquit metastru torminibus effica cissimū
Inde torminosi et dysenterici qui patiuntur: retetiores medici acci
piunt p cruciatu vetricis sicut et baptista matuan⁹ de patientia
sed vix ita apud idoneos reperitur sed ille vt hic ita sepe alias cum
vulgo sentit de morbis.

Synanche $\sigma\upsilon\pi\alpha\tau\upsilon\eta$ grece latine regina dicitur: que vulgo per
perā squinātia dicitur quod nec latinum nec grecum puto vix $\sigma\upsilon\pi\alpha\tau\epsilon\kappa\iota\omega$
synancia locus est vbi due valles pueniunt. Est igitur angina apo
stema gutturis quod angat et strangulet fauces: a multis etiam con
sille dicunt plini⁹ aut differentiam facere videtur. Synanche autem
dicitur a $\sigma\upsilon\pi\omega$ et $\alpha\pi\chi\omega$ quod nos ango dicimus, hoc etiam morbo
sues in festantur:

generibus CXXXIII

Melancholia μελαγχολία grece latine dicitur atræ bilis hydrophis
 sis vel υδροσφ hydrops melius grece a nobis aqua inter dicitur
 tento, wasserfucht; Sereon? samonic? corrupti iecoris vitio vel
 splenis acuto, Crescit hydrops: aut cum siccate felle medulle, atq;
 q; auide fauces gelidum traxere liquoriz vt dicit firmic? mater
 nus, lib. iij, matheseos: si a saturno defluens luna sit minuta lun
 minibus faciet circa ventrem frigus assiduum: qd greci phichros
 coelii vocant et infinitis flegmatu vitijs laborantes: in acros sple
 nices lipettricos, hydropicos flegmaticos vel dysiriacos etc.
Hydrops igitur dicitur morbus: hydrophis, si dicitur apud illustres
 nescio, nondum enim legi.

Paralysis παραλυσις grece: dissolutio dicitur nervorum, dicitur
 et grece ημιπληγία hemiplegia, hoc est semiapoplexia: cum alter
 ram corpis partem id malum inuasit dum enim totum corpus apople
 xia dicitur vt infra dicam: nunc vtriusq; teste celso paralysis appellatur
 et acule ante penultia inde palyticus dicitur hic et greco vocabulo
 clinici dicunt: vnde in euangelio legitur petronilla clinica facta:
 hoc est paralytica et in lecto decubentem quod nostri bene in vernacula
 exponunt bett ryz, nā κλινη lectus dicitur latine: et quoniam dicitur hieronymus
 i epitaphio fabiole videtur differentiam facere inter palyticum et clinicum
 dum inquit que nudum et palyticum et clinicum non fabiole vestimenta texe
 runt vtz apud hiero, cypria, itaq; plinium non legitur clinicus sed cluniceus
 vt sint que morbofi sit idunib? atq; languetes: clunes autem partes po
 steriores fecit, Clinicus autem medicus dicitur que medicamentis curat languet
 tes a lectis egrotantium que frequenter dicitur inde et clinice medicine
 generis et quoniam de medicine generibus incidit mentio non in agrum mihi
 videtur quoniam greci termini sunt: ea huiusmodi afferret atq; interpretari.
Triplicitas igitur est medicina: quod est logica seu rationalis alia me
 thodice, tertia empirice, vti aulonius duobus carminibus com
 plexus est, Triplex que forma medicandi: que logos et methodos cuius
 que epietia nomen, Logice vel rationali latine professorum vt inquit cor
 nelius celsus hec esse necessaria ponunt: abditay: et morbos continen
 tum eaz noticiam deinde euidentium post hec etiam naturalium actionum
 nouissime partium interiorum inde logicus medicus que et dogmaticus dicitur
 Empirice vero quoniam respicit epietia fecant inde nomen accepit in
 de empirici de quibus cornelius ita loquitur, Contra hi que se empiricos

De morboꝝ

ab experientia nominant: euidentes quide causas vt necessaria s
amplectunt obscuraz vero causar et naturaliu actionu questi
onem ideo supuacia esse contendit: qm incōprehensibilis nat
tura sit nō posse sō cōprehēdi: patere ex eoz. qui de his disput
tarunt discordia cū de ita re neq̄ inter sapientie p̄fessores neq̄ i
ter ipos medicos pueniat hec ille. Tertia aut species methodi
ce intermedia est ac veluti in confinio vtriusq̄ collocata: dum
fit quedā q̄si via q̄ p̄teplatitrix est eoz que in morbis cōmunis.
u. v. d. d. d. e. e. n. n. via q̄ p̄teplatitrix est eoz que in morbis cōmunis.
p̄p̄era methoicū vocitat̄ p̄terea medicinā plini? naturalis histo
rię libro vigesimo nono i tres ptes diuidit: z fuisse tres sectas
medicoꝝ oñdit. primā dicit clinice. q̄ victu z venenis corpib⁹
mederet̄ da qua dictū est aliā iatralēptice: q̄ vnguetis: et em
picen vel melius empiricē de qua dictū est. Corneli⁹ aut̄ celsus
ita tripartit⁹ vna est q̄ victu altera q̄ medicamētis tertia q̄ ma
nu mederet̄ primam Διαιτητικην id ē dieteticā φαρμακέντικην
id est pharaceuticam. Tertiam χειρουργικην id est chirurgi
cā greci nominauerūt hec ille. Chirurgia est medicina manu
alis. Dietetica victu medet̄ pharaceutice vero medicamen
tis possunt itē diuidere in Theoricē z practicē sed nō est institu
tum meū nec p̄fessio q̄ vt grāmatic⁹ noia morboꝝ exponere cu
ro p̄gam igit̄ Greci dicūt arthreticā que nos morbū articulare
quod αρροϋ greci articuluz vocat̄ est aut̄ morb⁹ q̄ articulos i
esta t. teuto. gli d̄sucht: nec idē est morb⁹ articularis z in greco
chiragra z podagra qd̄ luculentissime oñdit nob̄ plini? natura
lis hi. lib. xxvi. ca. xi. dicēs. podagre morb⁹ rarioz solebat esse nō
mō patrū anozq̄z mēozia vñ etiā n̄ra: pegrin⁹ z ip̄ernam si italię
fuisse antiquis latinū nomē inuenisset: cū ḡ latinū nomē non
habeat nō pōt esse articularis: cū etiā hic arthreticis dicat̄ re
centiores semp̄ crā arthreticā vocāt de qua sic sereni⁹. Si ḡ ar
ticulos tabes inimica p̄ oēs hēserit exficu betas ac melle ligab.
Enni⁹ ip̄e p̄r dū pocula siccata iniq̄. hoc vitio tales ferē meruisse
dolores λειχηρ masculini gener⁹ lichen grece dicit̄ q̄ latine mē
tagra dicit̄ vt habet plini? lib. xxvi. ca. i. Verba ei⁹ sunt Sensit
z facies hōim nouos: oimq̄z quo priore i cognitos nō italię mō
vez etiā vniuerse p̄pe europę morbos. Brauissimū ex iis liche

gēneribus CLXXXV.

re grēco noīe: latine qm̄ a mēto fere oīebat̄ ioculari p̄imū lasci
 uī: vt est p̄carnatura mltōz ī alienis. miseris mox et vīrpat
 vocabulo mētagrā Tūc dicas, lichena vt alij faciūt qd̄ itē ma
 lū vt dicit nicola⁹ leonicen⁹ λειχηρος. dicūt t̄ celsus papulas no
 minat: q̄ sic t̄ idē grēci ληρορ. dicūt idem a cello impetiginē nū
 cupari tradit

Grēci insup̄ επιληψια epilepsiā nō epilentiā vt recētores ppe
 rā faciunt nos morbū comicialē siue vulgo caducū aut vt no s
 suen̄ solem⁹. morbū scī valētini vocamus: quare comicialis
 dicat̄ ostēdit seren⁹. Est subitū spēs morbi cui nomen ab illo est
 Quod fieri nobis suffragia iusta recusan̄. Sepe etiā mem
 bris atro lāguore caducis Cōsiliū ppli labe horrēda diremit
 dicūt hic morb⁹ z alijs nomib⁹. morb⁹ sacer, morb⁹ maior: mor
 bus hercule⁹: inde venit epilecticus q̄ vulgo caducus. d̄r q̄ vo
 cabulo vitur firmicus maternus sepe.

Adenes a grēcis: a nostris glandulē dicunt̄. sunt aut̄ glan
 dule morbus faucū ob quandā similitudinē glandis. Solēt au
 tem hē glādulē itumescere vt hoīem graui morbo infestēt hūc
 morbū etiā tonsillas dicūt plin⁹. Tonsillē in hoīe in sue glan
 dulē que inter eas unē noīe vltimo depēdet palato Z yenteria
 grēco. hoc est intestiorū solutio latine x̄vco em̄ dissoluo valet
 επερορ̄ intestinum: est aut̄ morb⁹ vbi cib⁹ nō pficit̄ et digerit̄.
 sed in coctus egerit̄ inde Z yenterici q̄ latine aluini dicūt̄ Epā
 tici grēce dicunt̄ q̄ morbo hepatis laborāt plin⁹ li. xxviii. Lac
 tis vsus alias p̄trari⁹ capitis dolorib⁹. Epaticis: splenicis ver
 tiginis: tussientib⁹: sippis zc. Sunt splenia q̄bus σπλην̄ sple do
 let vt obiter de clare pliniū quos z spleneticos vocāt. Iyen autē
 latine dicūt̄ et splen grēce. inde lienosi q̄ latine iecorosi dicunt̄
 quoniā ηπαρ̄ hepar grēce latine iecur: plaur⁹ in curgu. Tum te
 igitur morbus exagitat̄ hepata⁹. Bubones a grēci a nob̄ igni
 nalia abscessus sez circa ignem: Bo v̄ Bop̄ em̄ ignem latine d̄r Grē
 ci dicūt̄ αλωρ̄ nos vitiligine. Est aut̄ vitiligo toti⁹ corpis vitū
 nā vitiligine faciūt diuersi coloris maculę p̄ oīa mēbra disper
 se. Et d̄r vitiligo a vitio vel a vitulo p̄ter ei⁹ mēbrane candorē
 qua nascit̄ involu⁹. et qm̄ de morbis et vitijs intēdit sc̄ro: si s̄i
 gnate loq̄ voluerim⁹: nō idē eē vitū z morbū corpis quā d̄riam

De morboꝝ

Indestinus ff. d. verbo. sig. l. inter stupz. his verbis declarat
dicēs. v. q. est morbu esse spale corp. s. ibecillitate: vitu vero ppe
tuū corpis impedimentū. veluti si luscus sit nā et luscus vitz
vitiōsus est. S. qd sit morbu diffinit Ulpia. ff. d. edi. edic. li. i.
dieēs: s. sciēdū ē morbu ita definiri apud sabinū eē habitū cui
q. corpis contra naturā q. vsumet? adid. faciat deteriorē causa
cui? natura nobis ei? corpis sanitatem dedit pneu. opia. siue
nep. pneu. opia pneumonia siue peripneumonia est inflāma
tio pulmonis ex varijs causis vel ex distillatōe vehemēti vel su
spiri. v. pleuritide pueniēs. Et dicunt o. ro. pneu. opo. id
a pulmōe pneu. op. em. latine pulmo d. inde pneumonici z pe
ē ripneumōici q. latine pulmonarij. dici pntet vt firmicus dic
in 3. matheseos. Si saturn? in domo lune fuerit inuētus si fue
rit nocturna genitura et si minura luna lumib? ei dominium
decreuerit: facit pleumonias hydropic? ipodagricos caducos
spaticos zc. Tu aut corrigens nō pleumonicos sed pneumoni
cos legito plinius. Mellis q. dem natura talis ē. vt putrefere
corpa nō sinat. faucib? tōs ill? angine: oib? q. oris dchiderijs vt
lissimū: arefcentijs in febribus lingue. tā p. peripneumonitis:
pleuriticisq. decoctū. Et a columella in reb? ruiticis ouis pul
monaria d. ē pulmo afficit: illi a postema αποστημα d. nos ab
feculum corporis. Greci phtisin φθισιν nos tabem: illi spasmus
σπασμοσιν nos nervoz rigore: illi tetanop? tetanū: nos nervoz di
stenti onēret que apud nos pustula dicit a grecis φλυκταί
phlyctea d. Est aut pustula occulte vōice spēs siue tu l. erculū
in sumitate cutis nascēs: cui? tres sunt spēs exanthemata q. pli
ni? curuphones pituitē aliqñ papulas vocat: p. sydracion pau
lo durius est ac subalbidū z acuti epynyctis rnyctis est pustu
la sub liuida modice humescēs z plena sanguis: in tibijs et pes
dibus fere noctu maxime infestans)
ikteroos icterus a grecis a nobis morbus regib? dicit. Teuro
gellucht Est em morbu? cū p totū corpus bilis suffundit: q. iter
dū nigra interdū flava est: et d. ab ictero aue de qua plini? li. 30.
naturalis histo. ca. 3. Aus (in q) icterus vocat a colore: que si
spectet sanari id malū tradūt et aue mori hanc puto latine vōz
cari galgulā bec illex? aut ali? dicūt morbu vocari ictericiā vi

Inuenies apud receptos: q̄ si amphorism hippocratis ita ba
 beant et alie recentiores trāslatiōes nō mibi faciūt auctoritatē
 dū ego de fonte vnde haariūt z ex illustrib' auctorib' meac'
 cipe p̄fitear: q̄ si dū? hieronym' li. vndecio cōmētariōz super
 ezechiele iure dicere potuit suo tpe verba hebraica q̄ in grēca et
 latina trāslatiōe habent esse corrupta: cur ego nō dicā ignoran
 tia grēce linguz i nūera gr̄coz vocabula eē corrupta p̄ illos q̄
 nullā oīno habuerūt illi' linguz peritiā qm̄ p̄ mille ānos nō so
 lum grēca lingua sed latina etiā perijt nisi forsā iam intra cen
 tū ānos vbi paulū reni restera trepullulare ceperūt. verba hie
 ronymi sunt hec. et diligentē z studiosū lectorē amonēdū puto.
 vt sciat. oīn a ppe p̄ba hebraica z noīa q̄ i grēca z latia trāslatio
 ne sunt posita numia vetustate corrupta icriptōzq; vitio d̄ pra
 uata. z dum de in emēdatis scribunt in emēdatioz de verbis
 hebraicis esse sarmatica hec ille: quis igitur non grēca pariter
 apud latinos gr̄caz s̄raz impitos sicut hebraica esse corrupta
 cōiecturaret nec in hoc accusandus hypocrates sed librarij in
 piti q̄ optiones libros mendosissime excribere p̄suerunt: nec
 vitiositas codicū nisi in librarios retorquenda. Multi em̄ op
 time scripserūt sed vetustate tēporz p̄ imprudētes et indoctos
 deprauata eoz scripta Barbaros arguūt Sed redeam' icteri
 cus d̄: q̄ parit' Ictez q̄ morb' diuersis alijs noīb' appellat'. dici
 tur em̄ a plinio Horatio varrone et sereno morb' regius: z q̄
 re sic dicat reddit samonitus rationē duobus versibus fregi'
 est vero signatus nomine morbus. Illiter hic quoniā celsa
 curatur in aula aliter hic morb' a cello aurigo appellatur et ho
 mo auriginosus qui patitur. Dicit et arquatius a colore cele
 stis arcus vt dicit uoni' Qui etiā demoniacus comitabilisq;
 dicitur vt testis ē acron in poetica horatiij

Impetigo est q̄ vulgo volatica d̄: scōm alios sedatio cutis
 serpens cū pruritū: scōm alios siccā et aspa scabies z p̄minens
 aliq̄ definiunt morbum similem scabiei squamosum corpusq;
 de honestantem Cassius vero vt felix vt allegat simon ianuen
 sis ita dicit impetiginem grēci λεσημορς dicunt latini zernas
 nascuntur ex melancholico humore: rotundo schēmate in

De morboꝝ

supficie cutis cū ingenti puritu. dicit et serpigine dicit cū serpente
experit et dicitur impetigo ab impetu vnde samonicus. Si homo vitium
eit quod ducit ab impete nomine. Noematutina poteris cohibere
salina: impetiginis aut quattuor spes ponit cornelius celsus.
quas qui volent apud celsum. Legat sufficiat mihi dixisse genera-
tum de illa. Sunt autem quae hunc morbum graece psora et lichenas vocent.
Sed plinius differentiam facere videt cum dicit. Arida cum resina im-
petiginem et scabiem quam psoram et lichenas vocant sanat quae opor-
tuit igitur morbus est qui laborat ulcera sine pustulas supra modum
palpare ac scalpe fricareque cupiunt. ut merito a quibusdam dicitur. s-
fricare descendat. Ab impetigie venit impetiginosus qui nomine vitium
Alpianus fuit. de ediculis. poponi dices. Trebatius autem impetiginosum morbo-
sum non eeneque vitiosum: si eo morbo ubi in impetigo eest eque recte vitium.

Ischiaci vel ischiatici $\iota\sigma\chi\iota\alpha\lambda\iota\kappa\omicron\iota$ ischia dicitur dicitur latine cor-
rendice laborantes non sciatici ut vulgo prope pronunciant $\iota\sigma\chi\iota\alpha$
ischia enim non sciatica correndit graece. $\iota\sigma\chi\iota\omicron\upsilon$ vertebrae coram
et corredic. Sed ischia quod sit optime declarabit in illis pollux de
rerum vocabulis scribens ad commodum imperatoris his verbis ischia
carnosae pro liberos utriusque eminentias appellari: quod post haec in-
creverunt $\gamma\lambda\omicron\upsilon\tau\omicron\iota$ hoc est nates. Duo illa ossa circa quae versura fit
ita distinguuntur ut cognominum illud superius $\kappa\omicron\tau\upsilon\lambda\eta$ dicat latine acce-
ptabile. Inferius pro os ischia quod non corredice dicitur. de isto mor-
bo loquitur et samonicus. Sepius occultus victa corredice morbus. Per sus-
cit et gressus dico lignoze morat. populus alba dabit medicos de cor-
tice potus. Et plinius naturalis historiae lib. xxviii. ca. ii. Dicit ho-
merus pro fluvium sanguis vulnerato femine Ulysseni inhibuisse
carnem: Theophrastus ischiadicos sanari.

Calculus morbus est asperimus et lapillus qui maxime cruciat satis
notus et graece $\lambda\iota\theta\omicron\iota\sigma\iota\varsigma$ lithiasis dicitur inde qui eo morbo laborat
calculosi dicuntur et graece lithanici $\lambda\iota\theta\omicron\pi\iota\kappa\omicron\iota$ utriusque auctor est
plinius lithotomus vero dicitur medicus lapidis excidendi. ut superius dixi.
Lumbago morbus est lumborum cognatus quasi calculo de quo plinius
lib. xxviii. Venit medet et lumborum dolori oculorumque hebetas-
tioni etc. de quo et samonicus. Lumbi scuit penitus heres in inuria lum-
bis. Igne labis candens datur exultantibus vndis.

Distillatio morbus est quando humor distillat ex capite cum nocumē

generibus CLXXXVII

to. que grece teste celso castagnos dicitur scdm non nullos ca-
 tbarrus corza branchus de qbus et alibi dicā. distillatōis me-
 minit dicit hieronymus ptra ruffinū dicens: nemo em̄ vnq̄ car-
 ne suā odit cū regio morbo laborātes: p̄thisi. et cancre z distil-
 lationibus morte vite p̄ferant z sua oderint cozpa zc.

Nephritis p̄p̄itio est morbus seu passio renū: grece enim
 νεφροσ latine reni dicit̄ vnde nephriticū qui morbo renū labor-
 rā: hic morb⁹ p̄perā vulgo nefrensis dicitur z nefreneticū zc.
Vetern⁹ morbus est teste celso z p̄bo quo eterno sopore aliquis
 afficitur a celso z grecis ληθαργος lethargos ἀποίησ ληθης ab
 obliuione nā ex eo morbo obliuio omnīū rez inducitur: hūc mor-
 bū auicēna z recētiōres subetū siue subetiā vocāt inde veterno⁹
 sus q̄ graui p̄mitur sōno. Donat⁹ p̄o serul⁹ z sext⁹ p̄p̄ei⁹ ve-
 ternū dixerūt esse intercutē aq̄nā freti auctoritate cathonis: que
 inq̄t veternofus cū plurimū bibit tū maxime sitit. sed et plaur⁹
 d̄riam facere videt̄ dū inq̄t in menēchinis. num laruatus aut
 certius fac sciā num eū vetern⁹: aut aqua intercus tenet. veter-
 nus inter dū p̄ pigritia aliq̄n p̄ nimia dormitione ponit̄ letar-
 gus interdū p̄ furiose ponitur z frenetico **Horati⁹** vt lethar-
 gicus hic cū sit pugil. z medicū vrget. videt̄ q̄ letharg⁹ nō absi-
 milis frenesi de quo ita celsus in. 3. loq̄tur. Alter quoq̄ morb⁹
 est aliter phrenetico cōtrarius in illa difficilis somnus p̄mpta
 ad omnem audaciam mens est at in hoc marcor z inexpugnab-
 bilis pene dormiendi necessitas:

Vertigo est morb⁹ capitis tenebrositatē inducēs qui grece
 σκροτομια scotoōa dicit̄ qd̄ a vbo greco σκροτομαι deducit̄ qd̄ ē
 vertiginos nō a scuto vt p̄ letarij auctores tradunt turbe etiam
 latine dicitur:

Cardiac⁹ morb⁹ est cordis nō q̄ passionē illā cor sustineat
 sed stomachus z periculū sit ne cor attigat: z ὀσπο της καρδιας
 a corde vel ab ore stomachi quod cardia etiā greci vocāt seneca
 i bere et sudare vita cardiaci est

Parodides sunt apostemata secus aures πορα em̄ ad scat
 et na aures dicunt: tento. orēmützel. **Paradontides** siue pas-
 rulides sunt tubercula iuxta ginginas cui⁹ caro in gingina ex-
 creuit: porrigo qd̄ sit describit̄ in. vi. corneli⁹ celsus. porrigo aut̄

De morboꝝ

est vbi inter pilos q̄dā q̄si squamule surgūt hec q̄sa cute resolt
nunt: r̄ interdū madēt multo sepi⁹ sicce sunt. id euenit mō sine
vlcere mō ex alcerato loco: huic q̄z mō malo odore: mō nullo ac
cedēte fereq̄ id in capillo. fit rari⁹ in barba aliq̄n etiā insupciis
lio: r̄ d: porrigo inis pe. p. a porrigendo id ē extēdēdo: crescedo
em̄ extendit r̄ inde porriginosus q̄ porrigine infestat.

Fanatici sunt q̄bus phātasinata q̄dā et varie imaginū illu
sioes appent r̄ p̄rie illi dicunt fanatici vt optie oñdit *Alpian⁹*
ff. d. edl. edict. q̄ circa fana. i: tēpla bachan⁹ r̄ furūt r̄ grece dicit̄
tur *επισκοι ενθει* vt eos vocet iul⁹ firmic⁹ m̄fnus.

Spaticus vo qua dicitōe etiā firmicus vti⁹ est q̄ pauore ac si
demones occurrantes videat absterititus nō pōt loco p̄sistere
aliq̄ vocāt qui maligno spū correptus sit quē demoniacuz q̄ et
firmicus vti⁹ r̄ demonisium in lris sacris iuenies appellatū

Tenasin⁹ vel tenesin⁹ d quo celsus in. iij: *Grece τενασμος*
est cū frequēs sed irrita desidēdi deticiendiq̄ cupiditas est cuz
in flāmatione ac tumore sedis mucosa r̄ sanguinolenta quedā
egerētis plin⁹ li. xxviii. cā. ix. suillū lac vllissimū tenasmo)

Tetanos est cervicis morbo⁹ q̄ rectā r̄ imobilē cervicē rigore
neruoz intendit: r̄ q̄ hūc morbū patiunt ceranici r̄ latini obsti
pi vocant *Ex quo genere opisthotonos r̄ empstotonos sunt:*
οπισθοτοπος καὶ εμπροσθοτοπος opisthotōici sūt q̄ rigore cervis
inflexibili laborāt r̄ caput scapulis intendit̄ om̄iesq̄ em̄ retro si
gnificat: r̄ *τοπος* intentio vel rigor plin⁹ li. xxvi. cā. xii. in partib
eis tremulis opisthotonicis: *almeq̄ radix bibit̄ ex aqua mulsa:*

Sunt autē spastici vt transeūter exponā q̄bus aliquid intus
cōuulsū est *Emprostotonos* vero est vbi mentū pectori ex ner
uoz rigore annexū ē *εμπροσθεν* enim ante fcat vt sup̄acet̄ *τοσος*

Lentigo est macula subruissa et interdū nigra. in facie et ali
bi ad lentis similitudinē dicit̄ r̄ lenticule r̄ grece r̄ tonos hypopie

Clau⁹ gen⁹ est vlcere qd nōnunq̄ alibi sed maxie in pedib
bus nascit̄ dolo r̄c̄q̄ si nō alias tū ingrediētī offert r̄ q̄ elanum
habet morbosus ē vt dicit *vlpian⁹* ff. de edl. l. edict. plin⁹ xxvii
Clauos pedū extrahit *ladanū* cum castoreo verbenaca ex vnioz
quo morbo perit̄ *silius italicus* egregius poetat̄ *Clauī* autem
oculoꝝ vt tradit̄ *celsus* vocantur callosa in albo oculi tubercu

la: Et dicitur caluus in priore significatiōe vulgo callus rotun-
da ipse coloris albitet dicit clauus q̄a ita pungit vt clauus fer-
reus pedibus infixus

Antonius dicitur stupidus z scdm̄ seruiū cui casus vicini
fulminis z tonitruū dant stuporē: Et fit aliquñ ex morbo
hoc ē ex percussione quā sepe mors sequit̄ hec grece αποπληξια apo-
plexia siue apoplexis dicitur Teuto, der tropff, hic in orbus dicitur etia;
sideratio, q̄a cum repentino q̄dam impetu conuenit nō causa ali-
qua inferiori sed e celo vi q̄dam sideris puenire putantibz dicitur
tur etiam epiplexia astrobolia inde siderati. i. siderere percussus z sy-
derationem p̄ assu, inde etia apoplectici latine antoniti q̄z vide-
licet z corpus et mēs stupet ictu fulminis vel morbo, Scribit di-
uus hieronymus valētinianū impatorē, subiti sanguis eruptio-
ne mortuū esse q̄ grece apoplexis dicit̄ idē scribit in epitaphio
neponiani Et ad psidium de cōceptu seculi: psuasum aut̄ vulgo
est eū q̄s repentina morte corruit: eu enire id. gutta sanguinis e-
capite in cor delata.

De difficultate spirandi.

Est etiā circa fauces malū vt dicit celsus in iiii. qd̄ apd̄ gre-
cos aliud atq̄ aliud nomen habet put se extendit: omne in di-
fficultate spirandi cōsistit: sed hec dū modica est: neq̄ ex toto strā-
gulat dyspnoea. A vs̄ πνοια appellat̄, Cū vehemēter est, vt spirare
re eger sine sano z anhelatione nō possit aschma: Cū accessit id
q̄ne nisi recta ceruice spūs trahat. ορθοπνοια orthopnoea: hec il-
le Sunt igit̄ orthopnoici q̄ habēt difficultatē spirandi: vt nisi
recta ceruice stent spirare nō possunt. Est enim ορθοπνοια ortho-
pnoia et πνοια, i. spiro quos galeni interpretes et medici recentio-
res orthopnoicis corrumpe enunciant. Et ipsum morbum corrup-
ptius orthoniam, Aschmatici sunt qui cum difficultate anbeli-
tum dicunt ασχμα em̄ anhelitus auicietas dicitur quos perpe-
ram recentiores asmaticos dicunt et asma morbum. Dyspnoi-
ci qui spirandi difficultatē patiuntur quos perperā recentiores
dysnoicos z disponoricos vocat̄ z morbū disnoia vel disponoia iā
nāq̄ A vs̄ εσθι τροπον κακωσ καιπρεσ καιτρον hoc ē dys p̄tra-
la est male vel mali atq̄ difficultatē z πρεσ, i. spiro vlt̄ρον spūs

De morboꝝ

vel flatus de orthopnoea meminet plin⁹. lib. xxvij. cap. xij. rhes
coma herba sumit⁹ epatic⁹ spleneticis ilchiadicis ad renū vitia
suspiria orthopnoeas arterie scubritias sanar⁹ videt⁹ plin⁹ su
spira generaliter alibi accipe p⁹ omni difficultate spirandi inde
latine generaliter suspiriosi et anhelatores accipiunt⁹ p⁹ illis q̄
difficultate cū spirant.

Pleuritis, idis, πλευριτις recentiores dicūt pleuresis ē mor
bus laterū satis asper⁹ z̄ δὲ ἀποτὴσ πλευρασ̄ .i. a latere hic pleures
ticus teste celso qui hunc morbum patitur.

Myrmecie μυρμηκία sūt veruce siue ulcera duriuscula q̄ ras
dices alit⁹ exigūt⁹ z̄ nascunt⁹ aut in palmis aut in inferiorib⁹ p̄ti
bus pedū⁹ sūt in lupini amplitudine sic dicit⁹ qz fornice mō
pungāt q̄s greci myrmecas vocāt. Greci igit⁹ qdā genera verru
caz μυρμηκίασ̄ z̄ ἀκροχορδορασ̄ appellāt sūt aut acrochodōes
amplitudine fabę nostratis. Verruca autē est tuberculū caroꝝ
dura et callosa sine puritaporus vulgo dicta. Seren⁹ inter
dū existit turpi verruca papilla inde verrucosus verrucis ples
nus z̄ verrucaria herba a latinis d̄z̄ q̄ verrucā tollit.

Tabes morb⁹ est cui⁹ cornelius celso in tertio tres spēs po
nit. Una est qua corp⁹ nō alit⁹ z̄ naturalr semp aliq̄b⁹ decedenti
bus nullis p̄o in eoz locū sbeñtib⁹ sūma macies orit⁹ z̄ nisi occur
ritur tollit⁹ hęc a grecis ἀτροφία atrophia d̄z̄ p̄perā i celso acro
p̄bia imp̄ssum est inde tabidi z̄ atrop̄hi ἀτροφοί q̄ atrophia las
borāta em̄ p̄tictā apud grecos diminuitet ἰσποτὴ tropbe edus
cationē z̄ nutrimentū f̄cat. teno⁹ s̄veinetig d̄z̄. Altera spēs ē quā
greci caecian appellāt vbi mal⁹ corpis habit⁹ est. Idoꝝ oīa ali
mēta corrūpūt q̄s sūt cū longo morbo vitata corpa etiā si illo
vacāt refectionē tñ nō recipiūt. Tertia spēs est lōgeꝝ piculosis
sūma quā greci p̄thibis in noiauerūt. vt supi⁹ dixi orit⁹ fere a ca
pite inde i pulmonē destillat hīc exulteratio accedit a capite p̄
fuita z̄ freq̄ns tussis z̄ δὲ ἀπο τοῦ φασπεσ̄ q̄s ē tabescere z̄ defice
re. Inde p̄thibisici dicunt⁹ q̄ isto morbo laborāt Plin⁹ li. xxvij
nā vt in achaia bubulū lac biberet p̄thibisici sintecticiꝝ z̄ chas
ebectę diximus in rōne herbarz̄ zc. Et alibi suillum lac vitulissū
mū tenasimoz̄ dysenterię nec nō p̄thibisicis.

Fistula ē vt⁹ alit⁹ angustū z̄ calosū i corpe siue ex vulnere sit

generibꝫis CLXXXIX

siue ex vitio orto qđ ad suppurationē venerit cui? meminit iurisco sult? .ff. de varijs z extra ordi. cog. dices medicos accipiet forsan q̄ alicui? ptis zc. *Utputa si auriculari? si fistulę si dētius inde auriculari? medicus z dētari? q̄ aures vel dētes curat.*

Phrenitis siue phrenesis est morb? ledēs mentē z ad insanīā furorēq; deducēs απο τοϋ φρεσος a mēte z pte rōnalis aīę. i. de turbatio mētis: z excordis vitio nasci a q̄busdā putat. *Seren? p̄o samonicus ex cerebri vitio frenesis furiosa mouet. Amissas q; refert frenēs amētia vires: latine delyriū dicit inde phrenetic? q̄ eo vitio laborat q̄ latine de lirus vel mēte captus dici potest. Sūt tū tria insanīę genera de q̄b? vide celsum in tertio.*

Priapism? p̄o est cū genitales ptes in suā lōgitudinē ptendūtur z ī circulū intumescūt sine appetitu veneris.

Satyria vel σατυριασισ est morb? qñ fit pulsus testū z velut singultus qđā inguinis scqns inflāmata quandā passiōē seminalis receptaculi cū intētiōe z tentigine q̄ si non cessauerit pulsus ille solet seminis receptacula intēdi vel spasm? nasci. vñ celeriter moriunt homines. Et dicitur satyriosis quoniam ea affecti faciem similem satyris habent: nasuz; crassa labra aures lenigatas vt scribit galenus.

Ecstasis εκστασις latine stupor vulgo extasis dicitur. Et vt Augustin? in psalmoz interpretatiōe inq̄t. Ecstasis excessum mētis fcat: q̄ fit vel pauore vel aliq̄ reuelatiōe in qua oēs sc̄i fuerunt quib? arcana dei mūdū istū excedētia reuelata sunt ita vt de eoruz mēoria laborent interna. *Inde ecstasticus εκστατικος id est attonitus et stupidus.*

Stranguria fcat difficultatē vnię maximū cruciatū inducēs a greco στραγγιστος qđ guttā valet z ουρο. i. meio vel mingo et est cū vrina guttatim fluit z latine substillū apđ catonē dicitur: nec strāguria qm̄ grecū a strāgulādo dicitur. vt aliq̄ volūt. *Dicit z grece ουροπια dysuria vicię difficultas. Docet aut̄ hypocrates in aphorismis in senectute stragurias dyspnoeas dysurias caesias esse frequentes.*

Dyspepsia nō dispēsia vt vulgus effert fcat difficilēz egraz cōcoctiōē quā plin. cruditatē videt appellare α δυσ. i. difficile et ασυρο. pepto qđ est cōco uqo vel digero Et pepsis dicitur cōctio z

De morboꝝ

Digestio et *πρωκτοδ* id ē digestiuis et *πρωκτινυς*

Πρωκτιριασις *φωσιπιο* lo morbo est q̄ latine pedicularis dicit̄. nā grece *φωσιπιο* pedūculus dicit̄ et *φωσιπιο* *πρωκτιρο*. i. corrupto de quo sereno nota corpus quedā de corpe nro. Progenus it natura abrupte somnos sensib⁹ z monitis vigilēs intedere curas sed quis nō paucaat pberecidis fata tragedi. Qui nimio sudore fluēs aīalia tetra. Eduxit turpi miser que morte tuleris Sylla quoq; in felix tali lāguore pelus. Corruit et sedo se vlt dit ab agmine vnti.

Lunatic⁹ est q̄ ab insauia vexat certis lune tpbis aut grauat morbo: z maxie eos vexat qui interlunio nati sunt. quo vos cabulo sepe vrit̄ firmicus matern⁹.

De maniacis z lymphatis qui sunt furiosi dicit̄ est in comamentariis.

Strophula vel strophā dicit̄ esse apostema sub lingua de q̄ ita refert perottus: est tumor in quo subitus p̄crete q̄dam ex pure z sanguine q̄si glandule oriunt̄ z a strophis qm̄ eo morbo afficiunt nomen accepit.

Lepa *λεπτα* et p̄sora *φωσπο* germa vt volūt sunt morbi ido a paulo *egynita* simul describunt̄ in hanc sententiā: lepra z p̄sora sunt in superficie cutis aspirates cū puritū z resolutione ex melancholico humore ortū habentes sed lepra quidē cutē pfundius depascit in orbē p̄cedens atq; in ea quedā veluti squamule res solunt̄ p̄sora p̄o magis in sumo p̄sistit variisq; modis figuratur et furfuracea corpa abicit. Lepa igit̄ apud paulū est in petigo excorticatua ap̄o auicennā sicuti in petigo nō excorticata apud eundem est *λειχηρ* apud grecos elephātia vel elephātrasis teste paulo *egynita* est cācer totum occupās corpus lepra vt inquit galenus passio solius cutis est. sed in elephātiasī nō mō cutis sed carnes etiā atq; ossa vt celsus q̄z testat̄ plerūq; vrit̄ at̄. Illud aut̄ vt dicit̄ nicolaus Leonice⁹ ad monendū aliud morbi genus significari p̄bo elephātiasis in libris arabum aliud in libris grecoꝝ: Rasis siquidē atq; auicenna elephātiasim accipiūt p̄ morbo in quo pedes z crura sup̄modū intumescent galenus et *egynita* oēs q; grece auctores morbū volūt que auicenna et medici iuniores leprā appellant̄ elephātiasī autem

qui labor
plena qu
bi magni
remā in
ca. it. S
lanchoh
bis. Et id
magni
piente
corpis
et eleph
non lem
Heru
Alfio
Pitui
atē hora
r̄p̄o
vitate fl
alio esse
Clari
ros mar
Bem
Plinius
Dop
lippin
corpis
ibalmu
egodū
hem
kopio
rat. Lep
nas figu
Sime
etiam
cici def
mas er

qui laborat ut inquit galenus carne habent nigra et tuberibus plena qualis est cutis elephanti: nonnulli dicitur existimat ob morbi magnitudinem qui nulli fere remedio succubunt. Et plinius diffinitionem inter lepra et elephantiam videt velle dum dicit. lib. xvij. ca. ix. Seru lactis quod schiston appellauere dat comitialibus melancholicis paralyticis in lepra: elephantiis: articularibus morbis. Et idem lib. xvi. ca. i. dicimus elephantiis sine ante pompeii magni etatem non accessisse in italia: et ipsam a facie sepius incipientem in nitare prima veluti lenticula morbo in valescente per totum corpus maculosa variis coloribus etc. Inde leprosi elephantiaci et elephantios quibus omnibus vitatur firmicus maternus non semel.

Rerui dicunt nervorum dolore laborantes;

Alsihi dicunt qui algore et frigore infestantur;

Pituita latinivocant quod greci φλεγμα pblegma porphirioate horatiana inter se per catarro pituita καταρροα. i. fluor ide καταρροος catarri. i. flor et distillatio: a pituita venit pituitosus que vitate flegmaticum greco vocabuli vocitamus. Licero de fero. i. alijs esse pituitosus et redundantes in alijs efficitos atq; ar.

Vari seu varioli sunt pusculi cum febre nascentes pueris (dos) ros maxime infestantes;

Bemurfa morbus est inter pedum digitos gemitum inducens de quo Plinius lib. xvi. in prologo.

Ophthalmia οφθαλμία est egritudo oculorum quam celsus et alij lippitudine appellat. Iulius autem pollux oculorum cavitate dixit ex corporis egritudine. ophthalmicorum dicitur medicus oculorum. et monophthalmus dicitur unoculus latine et qui tantum unum habet oculum οφθαλμος enim ophthalmus latine oculus dicitur.

Hemicranee (non emigranea non enim granea sed cranos vel κρασιον dicitur calvaria) est morbus quo dimidia pars capitis laborat. Cephalea vero ubi totum caput non cephalica. Plinius eterocranas significat dimidiatum capitis morbum.

Synctexis est defectio: que latine defectio dicitur: que grece etiam λειποθυμία liposymia et lipopsychia dicitur inde synctetici defectus liposymici et lipopsychi isto morbo laborantes animas et spiritum deficientes.

De morboꝝ

Græuedo fecit distillationē hūoris ex capite: q̄ teste celso nas
res claudī: vocē obtūdūt tussim siccam mouet quę gręce corꝝza
kopꝝzā dicit hippocrates ꝑo distillationē oēs ⁊ græuedinē no
minat corꝝza: saliqū tñ græuedo accipit ꝑ torpore: ⁊ capitis gra
uitate somnolēta. Græuedinosi dicunt nō solum teste ciccone
in q̄rta tuscūla qui græuedine in festant, sed etiā qui prodiuio
res sunt adhunc morbum.

Sacer ignis est morboꝝ quē sceti anthoniꝝ ignē vocant dicit et
pruna ⁊ ignis ꝑficiis: ⁊ carbora a dioscoride vocatur erysipetas
aliꝝ formicā miliarē vocāt. Dicit itē anthrax magna tñ est apō
arabes ⁊ medicos recētores de pruna et igne ꝑfico vl̄ sacro am
biguitas: aliꝝ prunā atqꝫ carbonē nō idē malū sed diuersa existi
māt: cū tñ qđ ab auicēna pruna dicit galeno carbo latine vocat
et gręce anthrax αραραꝝ: aliꝝ q̄nis idē ꝑcant gręce anthrax qđ
carbo latine differre tñ volūt: sed de his modis et scrupulis ni
bil ad me: qui vt grāmaticus: de vi vocabuli tñ, disputo. **De**
Carbunculo ita loquit̄ Pliniꝝ lib. xxvi. ca. i. Carbūculus mor
bus est q̄ nascit̄ in oculatissimis corpōꝝ ꝑtibꝫ et plerūqꝫ sub lin
gua: duritia rubeus rariꝝ mō sed nigricās: capite alias liuido
corpus incēdens neqꝫ tumescēs sine dolore. Et celso i. vi. solē
etiā carbūculi ex inflāmationē nasci: nō nunqꝫ in ip̄is oculis: non
nunqꝫ i palpebris ⁊c. Inde carbūculātes dicunt̄ a plinio q̄ car
bunculū patiūt. Fungꝝ est vl̄cus in sede sile fūgo terrestri queꝫ
morboꝝ: recētores putāt esse ficū: sed ficꝝ vl̄ sycos vl̄ sicosis grę
ce qđ ē idē. vt vult celso ⁊ gręci i barba ⁊ capillo est h̄ germina
qđā cū vl̄cere rotūda cū rubore: qđ dolor seq̄t. Et dicit ficus qꝫ fici
filitudine caro excrefcit. **Mariscꝝ** ꝑo tabercula qđ daz cū vl̄cere
ex turpi ꝑfricatione circa sedem nata.

Hemorrhoids etiā est i sede cū ora venarꝫ sāguinē fundūt nec
solū sedē verat: sed in ora vuluę fēminarꝫ incidere etiā ꝑsuevit:
nec solū ille sed duo etiā sequētes morbi.

Condyloma ma morbus est qui nascitur circa coronam ꝑo
dicis cuberculum videlicet sanabile: et nascitur ex quādam in
flāmatione iunioꝝ: s̄ medice vocant eminentes tumores nunc
molles nunc duos figura rotunda et nihil eminentes.

Ragades sunt fissurę in circulo ani cū sāguine erūpentē

generibus CXXI

Tua morbus est que grece staphylen vocat et circa fauce fit. dicitur quia quod sicut vna dependet.

Spasmus est nervorum tracto que nonnunquam mortem inducit

Febrius a feruendo dicta satis nota est. de cuius variis speciebus in principio tertii apud celsum inuenies.

Bangrena $\gamma\alpha\gamma\gamma\omega\iota\sigma$ caro est mortua ex vlcere vel in flammatione et rubore albescens: tum vero nigricans insensibilis fit: et fit maxime inter vngues et alas et iugum et in senibus fere atque his que corpus mali habitus est.

$\pi\omicron\lambda\alpha\gamma\gamma\alpha$ podagra est pedum dolor $\pi\omicron\upsilon\upsilon\epsilon$ et $\alpha\gamma\gamma\alpha$ atrocitas vel infirmitas **Quid?** Soluere nodosam nescit. medicina podagram vel que $\pi\omicron\lambda\alpha\sigma$. i. pedes $\alpha\gamma\gamma\upsilon\epsilon$ id est capit.

$\chi\epsilon\iota\pi\alpha\gamma\gamma\alpha$ Chiragra manuum dolor est $\chi\epsilon\iota\pi$ enim manus est et $\alpha\gamma\gamma\alpha$ dolor.

Phagedena $\phi\alpha\gamma\epsilon\lambda\alpha\gamma\omega$ dicta $\alpha\pi\omicron\tau\omicron\nu$ $\phi\alpha\gamma\epsilon\iota\sigma$ a comedendo: ex ulceratio est usque ad ossa celcritur depascens cum in inflammatione sanie male olente emittens et mortem inducens: et apud columellas est morbus quem in iumentis vermem appellat.

Furuncul est tuberculum acutum cum in inflammatione ac dolore in carnis maxime partibus de que sereno. Cum sanguis nimis puro commixtus atroci estuat: et papulas alte sustollit acutas. Resinam misces et saxi ordea fracta: dictus sic quasi fur noceat.

Ozena ut corneli tradit: est cum vlcera circa nares sunt plene cruste et odore fetidum habent: cui malo viri mederi potest.

Polypus est humor preternaturalis in naribus persistens a similitudine polypi marini piscis cognoscitur que ei carni filis sit. in hoc autem morbo caro interiora nasi occupat intumescens agitque radices plumas que tanquam pedes sunt: inde polyposus que patitur polypus cui meminit **Alpian**. ff. de edict. dices eum esse morbosum. **Ibidem** in glossa accursi pletari grammatice vanam et falsam differentiam refert que ad quantitatem inter polypum piscem et morbum. dices polypus est piscis polypus lesio carnis.

Larcinoma est cancer morbus: fit maxime in superioribus partibus circa faciem. nares. aures. labia mammae feminarum: et in iccore aut splene hoc nascitur color eius ruber est curatioibus irritat. **Cuius** tres species ponit celsus in quinto **Primum** cacoethes cum vlcus quidem plus

De morboꝝ

est: sed q̄ circa sāt intumescūt. Scō in sine vicere. Tertiu quod
thymiu vocāt. Et cācer canceris p morbo. n. generis. et cancer
cācri apō Latonē in masculino repit. Ineptit vt alibi in h vos
cabulo grecisimus.

Vomice sunt tumores in corpore purulenti a vomēdo dicei
de quibus serenus. Sūt adio quos dira vomit natura tumo
res. Vomica qualis erit.

Pterygiū fm cellū est qm̄ recedit ab vngue caro cum magno
dolore. vidētq̄ diminiū esse αμπρον .i. ala quā tūc maxie ef
ficere vidēt caro ab vngulis discedēs. Pterygiū in oculis voca
tur membranula q̄dā nervosa q̄ origēs ab angulo nō nūq̄ ad pu
pillā venit ei q̄ officit vt dicē cellus in .vij. Pterygiū vō in digi
tis apō paulū egyptitā est cū caro excreuit ptem illā cōtegēs q̄ est
in vngue. Pterygiū inq̄t appellat qd̄ vitū ex paronychia fere
nascit. dicit si m̄ diuersa in h sentiūt. At galeor⁹ et Zeorgi⁹ me
Allopecia morbo⁹ est in capite hūano ⁊ barba ex vitio (cula)
humoz q̄ fit cū pfluio capilloꝝ pueniēs. dicta a vulpe q̄ grez
ce αλοπεια; dicit q̄ ea crebro id gen⁹ morbi patiat.

Genera morboꝝ q̄ impudibūdis circa testiculos oriunt⁹ sunt
teste cello in .vij. medicinaz. Enterocela q̄ d̄r cū intestina dila
bunt i scrotū. Epiplocele cū omōtū in scrotū d̄scēdit. hygrocela
cū in alteꝝ ex testib⁹ hūoz pfluat; has oīs spēs general⁹ vocablo
qm̄ specialia apō latinos nō hñt nri vocāt hernias a duritie
pellis q̄ fit post in testinoꝝ descēsum herenium enim durum et
asperum lingua sabinozum dicitur.

Ramez vō has hz spēs: porocela q̄ est cū ex abscessu aliq̄ circa
scrotū materia s̄bduruit. Sarcocela cū in ipō scroto cōcreuit
caro Lirlocela cū venē intumescūt tunicis testiu integris v̄l in
ipō stoto vel cū bubonocela d̄r in iquine plini⁹ tñ enterocelaz
dixit ramicem. inde grece κλητοι a n̄fis ramicosi ⁊ herniosi
dicunt. Est etiā vt obiter tangā scrotū v̄l vt alij dicūt scrotum
pellis q̄ testiculos p̄tinet grece escheon dicit teste cello.

Lolica passio est egritudo maxi cruciat⁹ in v̄tre s̄bcingulo
i intestino qd̄ d̄r colon. Est autē colon in testinū crassi⁹ imbulatū
ex q̄ excremita eā accipiūt formā q̄ egerūt plimas cellulas atq̄
cauernas hñs. Seren⁹. Lū colon in visum morbi gen⁹ intima
carpit. Q̄ande galericā volucrē quā noie dicūt; h morbo⁹ choꝝ

generibus CXCI

apfos etiam dici solet et chordios apud celsum in q̄tor.

Leaca passio est morbus gravioris intestini ad eos enim ules non alios dicuntur inde ileos qui laborat eo morbo. Ilios quoque dicitur qui ilios rui dolore torquetur. Lagononponos etiam apud grecos dicitur laborare vel dolore.

Aluini latine grece Leliaci dicuntur qui pluuio ventris et alius laborat koiatx enim veteri latine dicitur ipsa autem ventris fluxura grece κοιλιολυσια celiolyfia dicitur. panices etiam festi poper fluxu ventris appellat panicos quo repetitur terror et asternatio a grecis dicitur. De coeliaco autem morbo ita celsus l. iiii. differt. i. ipsi quoque ventriculi porta consistit is qui est longus esse pluuio coeliacae a grecis noiaf. s. hoc veteri durescit dolorque eius exalio nihil red dicitur ac ne spiritum quod transmittit extreme partes frigescent. difficulter spiritus red dicitur. Balbus est qui vitio lingue non bene potest exprimeretibus et obscure loquitur. Blefus quoque dicitur pronunciat aliquam vel excludit litteram vel non bene exprimit de quibus fit mentio ab Alpiano. ff. de edil. edict. Traulus est cui in vino quibus verbo lingua multum luctat.

Os sedo ab alijs oris foetor ab alijs vitium dicitur quod quibus septem cogitur. Gutturosi et strumosi dicuntur quibus inflat guttur alij dicitur costitare. cicut strumata morbus est qui alibi scrophula dicitur est alij ut celsus dicitur cicutaria quod dicitur tergo. Gibbus quoque in pectore alij gibbus in tergo dicitur de gibbosus alij in gutture ut dicitur strumata. Stuti quibus loquendi usus amissus est. Surdi qui nihil audiunt. vari dicuntur. qui irrosu pedes vel crura ob torta gerunt. Varii quibus pedes flectunt in parte exteriori. Valgi autem dicuntur qui in diuersum tendentes suras habent.

Lozipes dicitur quasi loro seu compede impeditur in cedes. Claudius quoque passus non agiat sed claudat de quo in cometarijs noui in strumeti sup mattheu dicit bierony. qui modo claudus est qui in vino claudicat pede siccyllus appellatur qui vna manu debili habet. Stacus vero quasi manu carens et pro debili etiam ponitur secua vero dicitur qui sinistra manu agilius est quam dextra: de quo Alpius ff. de ed. edic. Sciendum est scena non esse morbosum vel vitiosum propter si imbecillitate dextre validi sinistra vitat. sed hunc non scena sed macu esse. Bronci vel brochi dicuntur teste marcello qui habent os productum et dentes prominentes. inde Plinius vitis brochitatis lib. xi. ca. xxvii. absupta hac obfuatione senectus in equis et ceteris veterinis intelligitur dentium brochitate supercilioz canicie etc.

De morboꝝ

Planci appellant q̄ sup̄ modū pedib⁹ plani sūt. Scari fo sūt q̄ extātes talos hñt. pansē quoz pedes incurui.

Loclites vnoculi ⁊ hīci ⁊ gr̄ce monophthalmi dicunt qui vno oculo carēt. Strabo in diuersū videt; Nyope fo nyctilope ⁊ lusciosi latine dicunt in die parū vidētes ⁊ plus nocturnis riscosulti de eedi. edict. scribūt eū hoīem morbosum esse. qui neq; matutino videt neq; vespertino qd̄ gen⁹ morbi gr̄ci vocāt nyopa. Et idē luscationē eā esse qd̄ā put t vbi hoīes adhibito lumine nibil videt.

Blaucoma est vitii oculoz. Est liuor et plūbeus color in oculis qd̄ celsus oculoz suffusioēs appellat. Verba celsi in. vi. nōnunq; aut̄ nimii sub hac curatioē excisa euenit: vt ocl̄s non ptegat. idq; interdū etiā alia d̄ causa sit glaucophthalmos gr̄ci appellant in q̄ si nimii palpebr̄e de est id restituere curatio p̄t.

Albugo qd̄ sit incōmētarijs de a dixi: sed ꝑ meā opinionem etiā albū in ouo dici volūt. Et vt obiter tangā: scripsi incōmētarijs facile repiri aduerbiū facilliter. vix dixi ex q̄ntiliano ⁊ aliorum lectioē inueni tñ facilliter apd̄ victrunū in primo dicentē. Itaq; mathematici facilliter ꝑ eas disciplinas disputare p̄nt q̄ plibus telis disciplinaz sūt armari. Et iam in noua imp̄ssione trāspofuerūt Lbarisū gr̄maticū ad gr̄coe cū latinus fuerit cuius fragmenta olim vidim⁹.

Epidemia EST A HLLIC est morb⁹ pplatim vagans non solum pestilentia sed quicunq;.

Hydrophobia vλ ποροβια morbus ē q̄ morfi a canib⁹ rabidis laborat: ⁊ aquā vitat̄ ceu canes rabidi: impiti dicūt hydrophobia. inde hydrophōi hydrophobi ⁊ hydrophobici dicūt q̄ ex morfu rabidi canis aquaz extimēt.

Rheuma vel rheumatismus dicit̄ eruptio siue fluxus a qd̄ est fluo plni⁹. lib. xxviii. ca. viii. elephāti sanguis precipue maris fluxioēs oēs q̄s rheumatismos vocāt̄ sistit.

Rediua morb⁹ est cū cutis extra vngues se soluit qz rediuires est resoluere. Gr̄ce ποροβοχια plinius. lib. xxix. lana succida rediuias sanat ex aqua frigida. Et idē. lib. xxviii. ca. viii. scobe paranychia tollūt. et d̄ a α ποροχ. i. ad ⁊ opve vnguis q̄si ad vngue

Epiphora morb⁹ est ocloz que vulgo lachrymā vocāt: cū de

descensus humoris oculos angit: dicitur ab ^{em}φ^ερ^ερ^ε hoc est ab inferendo dicitur et de alijs membris cuius morbi sepe meminit plinius. Pernio est morbus pedum ex nimio frigore pueniens et calcaneum infestans cuius diminutiuum perniciulus.

Vermina dicuntur torsiones ventris a vermibus inde pmiarum noni marcellus ponit pro vermibus torneri.

Lacidiaci sunt qui circa umbilicum calce percussi sunt Lagophthalmos dicitur oculis cum superior palpebra non descendit: cui vitio strabismus est Ectropium cum inferior palpebra pariter sursum attollitur nec tamen superiore committit dicitur a leporibus quia aptis oculis dormire consueverunt ^{λεπτος} enim lep^{us} dicitur et ^{οφθαλμος} oculus. Encathis morbus est oculorum cum in ipso agule tuberculum est quod palpebras pariter diducipat. Ptysis grece. id est spuitio latine a πτυω quod spuo fecit in de emopythis. id est sanguis spuitio: inde emopythici sanguinem spuentes quos aliqui emopythicos appellant.

Hec sunt que tumultuaria tamen lectore succisuiusque temporibus de morborum nominibus collegi collectum pro parte in posterum nam super trecenta morborum genera propter nouos asserit esse plinius. lxxvi. natali innotuit si mihi in sanitate corporis et anni prestat celi et terre impatoris ieiunium christus que sit gloria eius et benedictio in secula Amen.

Uniuersis medicis precipueque ioanni saliceto alias Uuidman Bernardo rozbach: et othoni Rotvlinensi physicis Accuratissimis atque solertissimis. Salutem dicit benedictus Bebelius.

Cum ad hunc unum haerent laborauerim pmetariis meis: ut studiosis germanie scholasticis ad incorruptam et pscam loquendi normam abelantibus: pro viribus psulerem talentumque mihi a domino commissum non interram foderem: sed illo vsuram facere mutuando adolefcentioribus atque posteritati: itaque in aliquibus piculum fecissent non dubitauit sepe pferunt requisitum: et de morborum nominibus aliquid cum non medicis non ois illius scie cognitio sit a me aliena: sed ut grammatice: cuius officium non tam morborum que oim aliarum rerum vocabula disquirere deinde de moreque pscorum or thographiarum peculiarere apud veteresque obseruatam pfectionem morborum ex grecorum et latinorum traditioe pscribere: que uniuersos et singulos medicos rogo ut si qua in libello meo nomina aliter que ipsi habent in suo libro offeuderint: non existimant me in eorum aut singulatione aut contempum scribere: quoniam quod interdum a me di